

matematički panoptikum

Sangaku, geometrijski problemi u japanskim hramovima, lijepa je stoljetna tradicija vješanja drvenih ploča na kojima su ispisani izvjesni matematički problemi u budističkim i šintoističkim (shinto) svetištima.

Američki znanstvenik Tony Rothman i japanski matematičar Hidetoshi Fukagawa, vodeći svjetski stručnjak za sangaku, objavili su u svibnju 2008. knjigu *Sacred Mathematics*. Na našem Panoptikumu vidimo nekoliko fotografija od kojih je većinu snimio Hidetoshi.

Svetište Kaizu Tenma u prefekturi Shiga. Ispod krova vidi se nekoliko sangaku ploča od kojih je najveća duljine 520 cm i širine 26 cm i sadržava trideset problema

Ova ploča potječe iz 1814., a otkrivena je 1994. u jednom razorenom hramu.

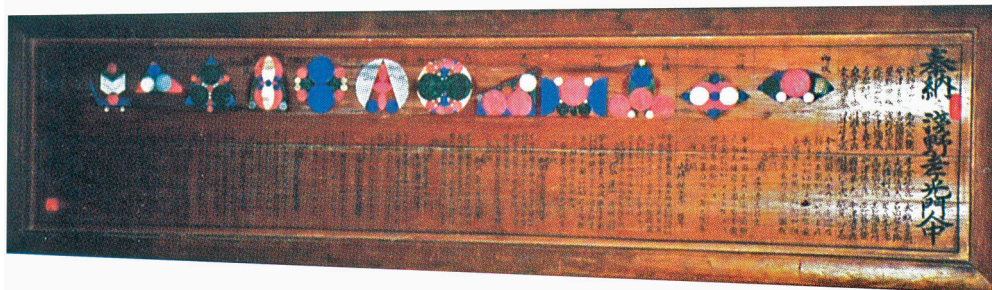

Minamoto-no-Sadanori sangaku iz 1864. rijedak je primjer ploče koja nije pravokutnog oblika. Na njoj su tri kružnice različitih promjera koje se međusobno dodiruju, a imaju i zajedničku tangentu. Problem zahtijeva da se iz poznatih polumjera dviju manjih kružnica odredi polumjer najveće.

Ploča 450 cm duga i 150 cm široka bila je obješena u svetišću Haguro u prefekturi Yamagata 1823. i sadržava jedanaest problema. Smatra se najljepšom pločom u Japanu.

Na ovoj prelijepoj ploči dvanaest je problema. Potječe iz 1865. i nalazi se u svetišću Kinshouzan u prefekturi Gifu. Treći problem zdesna postavila je jedna šesnaestogodišnja djevojka.

Sangaku iz 1860., izložen u svetišću Toenji u prefekturi Tokio, veličine je 180 cm x 90 cm.

Ova trostruka ploča (triptih) visjela je od 1797. u svetišću Onnma u prefekturi Aichi i sadržava trideset problema. Duljine je 520 cm, a širine 26 cm.

Sangaku iz Nagana, veličine 232 cm x 97 cm, prikazuje četiri problema.

